

VIITASAARI SUOVANLAHTI PYYKKISAARI 1

- lapinraunion kaivaus 18. - 22. 8. 1993

Kylä: Suovanlahti

Tila: Pyykkisaari 1:111, om. Tuomo Hillu, Harjutie 15 C 5, 15880
Hollola

Peruskartta 3311 08 Viitasaari

Koordinaatit x = 6990 86

y = 3444 64

z = 106.28

Kiintopisteen korkeus merenpinnasta: 105.64

Kiintopisteen punnitusluku: 068

Kaivauksen löydöt: KM 27864 (n. 15 g palaneita luita)

Aiemmat löydöt: -

Aiemmat tiedot: J.-P. Taavitsaisen tarkastuskertomus v. 1993

Julkaisut: Janne Vilkuna, Vain muutaman luunsirun tähden,
Viitasaaren Joulu 1993, s. 21-23.

Johdanto	s. 1
Kaivaustyö ja -tulokset	s. 1
Kartat	
- peruskarttakopio	s. 3
- yleiskaarta 1:5000 A3	s. 4
-	s.
Liitteet	
- valokuvataulut (negatiivit 98297-301)	s. 5
- Pirkko Ukkosen luuanalyysi	s. 8

Johdanto

Viitasaaren kunnanjohtaja Asko Liimatainen ilmoitti Janne Vilkunalle Viitasaaren Pyykkisaarella havaitsemastaan kivirauniosta. Saari on kolmen kylän rajasaari, joka sijaitsee Keiteleellä Keitaanniemen itäpuolella n. 6,9 km eteläkaakkoon Viitasaaren kirkolta. Keitaanniemen pohjoiskärjestä, ilmoitetusta rökkiöstä n. 600 m luoteeseen, tunnetaan entuudestaan lapinraunio.

Pyykkisaari on tiimalasin muotoinen, koillis- luode-suuntainen saari, jonka koillisosassa, moreenikumpareen korkeimmalla kohdalla Suovanlahden kylän puolella todettiin matala n. 5-6 x 16 metrin suuruinen ja n. puoli m korkea kiviröykkiö (Pyykkisaari 1), jonka keskellä oli kolme kuopannetta ilmeisesti varhempien "tutkimusten" muistoina. Kumpareen luoteisreunassa on huvilarakennusalue, jonka työt ovat toistaiseksi keskeytyneet. Röykkiö oli aivan tämän alueen reunassa.

Samassa saarella Ilmolahden kylän puolella saaren lounaisosassa on myös raunio (Pyykkisaari 2). Kyseessä on matala n. puolen metrin korkuinen, halkaisijaltaan n. 6 metrinen kivikasa. Molemmista raunioista on jätetty tarkastuskertomukset. Lisäksi saaren koillispään lounaisrinteessä on ollut tervahauta.

Koska Pyykkisaari 1 oli aivan rakennusalueen vieressä, se valittiin museoviraston, Jyväskylän yliopiston ja Keski-Suomen museon lapinraunio-hankkeen v:n 1993 toiseksi kaivauskohteeksi.

Kaivaustyö- ja tulokset

Kaivaukset tehtiin vapaaehtoisvoimin. Kenttätöihin osallistuivat Janne Vilkun ja J.-P. Taavitsaisen lisäksi Seppo Rintala, Teppo Vihola, Eero ja Janiika Vilkuna, Erkki Laitinen, Anssi Halmesvirta ja Aapo Tamminen.

Työt aloitettiin valokuvaamalla raunio kartoitusta varten tornista. Valokuvauksen ja kartanpiirtämisen vaatimien mittausten jälkeen sitä ryhdyttiin purkamaan. Röykkiön pinnasta löytyi runsaasti hiiltä, samoin kuin satoja palaneita nauvoja. Maanomistaja Tuomo Hillu arveli edellisen omistajan (Halmesmäen)

palaneen mökin olleen röykkiön päällä. V. 1935, jolloin nykyinen omistaja (tai hänen isänsä) oli tullut saarelle, paikalla ei ollut ollut rakennuksia. Keskeltä röykkiötä löytyi myös melko resentti roskatunkio maali- ja oluttölkköineen etc. Mitään erityisiä rakenteita ei voitu todeta.

Kivien alainen ohut hiekkakerros kaivettiin. Rauniosta ruudusta 206/104 löytyi halkaisijaltaan n. 50 cm:n alueelta palaneita luita n. 15 g. Hiekka oli tällä alueella paikoin melko punaista. Luiden joukosta kyettiin tunnistamaan kahden hylkeenluun lisäksi hauen luita (ks. Pirkko Ukkosen luuanalyysi, s. 8). Em. luut löydöt ovat erittäin mielenkiintoisia, sillä ne viittaavat siihen, että Keiteleessäkin on ollut reliktihyljekanta. Tosin on myös muistettava se vähäinen mahdollisuus, että luut ovat voineet kulkeutua paikalle esim. turkisvaatteiden mukana.

Purkamisen jälkeen röykkiö koottiin entisille sijoilleen. Raunion reunojen korkeus merenpinnasta oli hivenen alle 105 m ja raunion korkein profileilla ollut piste 105.72 m. Keiteleen pinta oli mittauspäivänä 99.31 m (korkeus peruskartan mukaan 99.5 m), joten röykkiön korkeus Keiteleen pinnasta oli n. 5.7 m.

Helsingissä, 22. 12. 1994

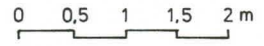
J. P. Taavola

VIITASAARI SUOVANLAHTI PYYKKISAARI I YLEISKARTTA

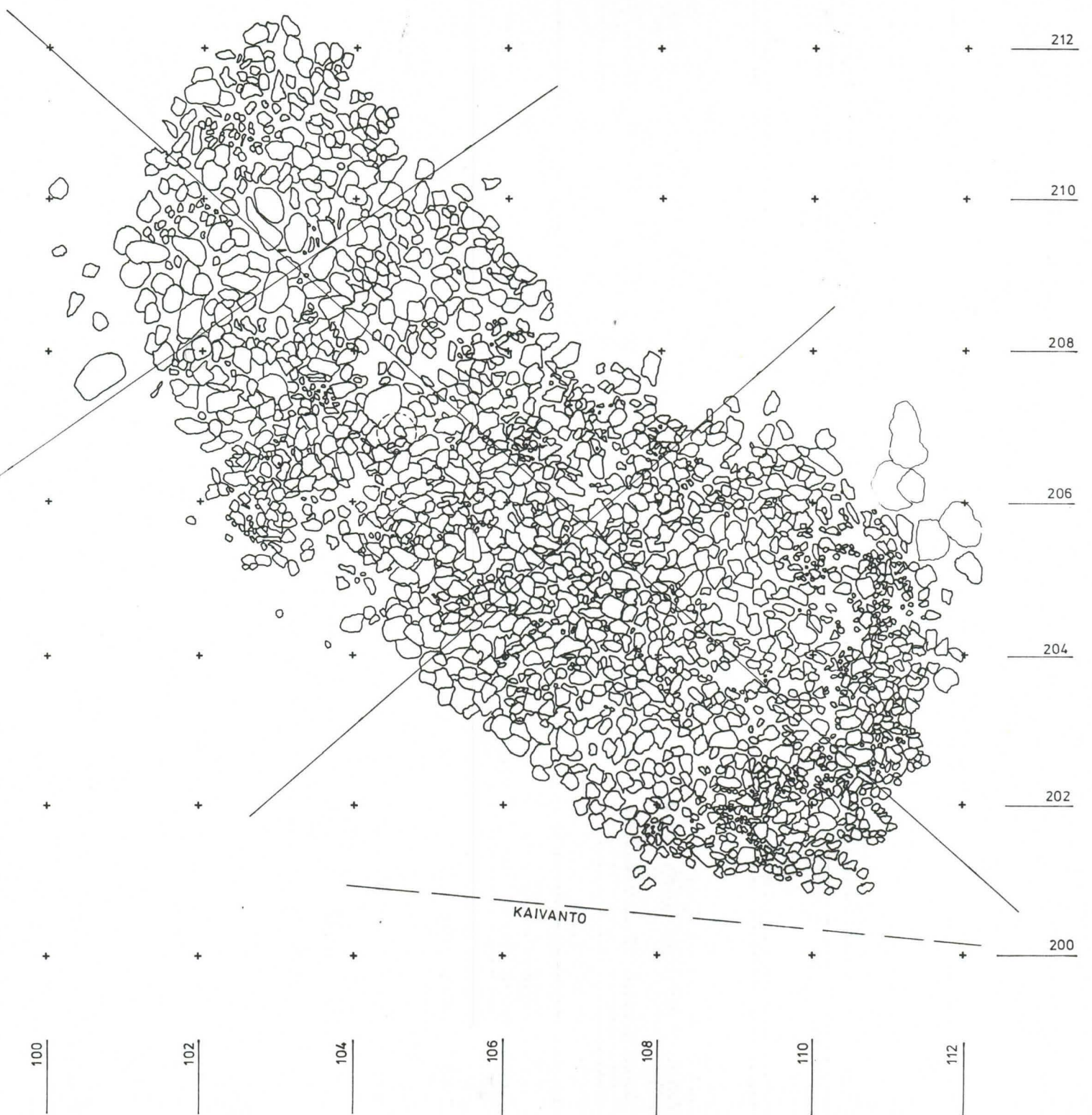
1:50

J.-P. TAAVITSAINEN 1993
TASO 1
Piirt. S. Rintala 22.08.1993
Kp = 068 = +105,64 ymp

*Rintalaalta
kysyttiin
vrt:n profiili-
kaarta - se
suunnit.*

○ LÖYTÖ

98297

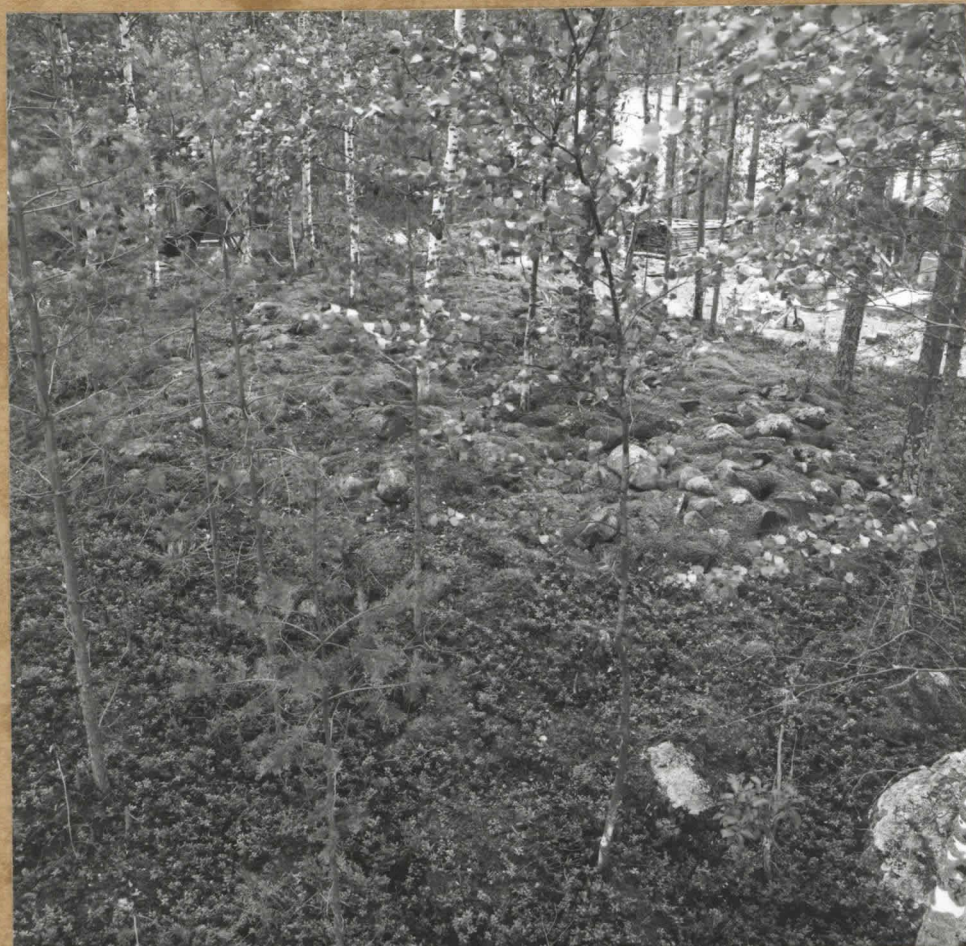
Oik. numerona Teppo Vihola
Röykkiö ennen kaivantoa

98298

F. Sanna Rintala 19943

98299

Röykkiön ennen kaivautta

98300

Röykkiötä kaivetaan. Vas. Janne Viikuma, Aapo Tamminen, J. P. T. Järnke Viikuma, oikealla F. Seppo Rintala 1953

98301

Röykkiötä kootaan

8

VIITASAARI Pyykkisaari (KM 27864) 1993

Luuanalyysi 15.10.1993 Pirkko Ukkonen

12 125/95	1	mc III sin. excl. prox. epiph.	Phocidae sp.
	1	phal. 3 prox. fr.	"
	3	dentale sin. ant. fr.	Esox lucius
	1	dentale dex. ant. fr.	"
	5	dentale fr.	"
	1	dentale, dens	"
	1	articulare sin. fr.	"
	10	palatinum fr.	"
	3	parasphenoideum fr.	"
	3	vertebra fr.	Teleostei sp.

- tunnistettujen paino 3 gr
- tunnistamattomien - " - 12 gr

VIITASAARI Luotolansaari Kuistarinvuori (KM 27865) 1993

Luuanalyysi 15.10.1993 Pirkko Ukkonen

- ei määritettäviä fragmentteja

JYVÄSKYLÄN mlk Pyhäsaari (KM 27197) 1993

/ 2

Luuanalyysi 15.10.1993 Pirkko Ukkonen

- ei määritettäviä fragmentteja